

Ur Vifolka härads dombok

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

s 7, **1615 den 17 mars**, tingades vid Grimstorp närvarande häradsfogden välaktat Peder Erichsson

Nämnden – Ut Supra

s 7

Samma dag inlades uti häradskisto domböckerna pro annis 1611, 1612, 1613, 1614, itm saköreslängder på härads saköre, och maken där emot antvardades H.F.N.des fiskal välaktat Jonas Pedersson.

s 7

Tingställdes åter på nytt Esbiörn i Sya för det skiut__ han fäste lag före, och skulle nu hava gjort och fullkomnat sin ed den han fäst hade, själv tolte man. Kunde slätt ingen bekomma. Därför kunno de tolv icke fria hans liv efter det 19 C. Tiong.B. och fälltes efter det 6 Cap Tjuv.B.

s 7

Hustru Anna i Möleby på Hallan, bekom dom att Bencht Larsson i Stensäng skall giva henne ena 4 loda skeed och en spann korn för sitt arv och förökning på sin treding efter hennes man.

s 8

Håkon i Lund kärade till Lasse i Ulga(?) [skadat, men __ga syns, och det passar bra med Ulga] ___ hans hund hade bitit en bock ihjäl, och uppätit för honom. Avsades efter det 47 Cap Byg.B. att Lasse skall giva honom en kämpegodan bock igen.

s 8

Byrge i Nybbile tillkärdes av Swen i Karleby för några skadeliga åkommor som han av lust och käti [kåti?] honom tillfogat hade på hemvägen ifrån Norrköping några veckor sedan. Nämligen huggit hans vänstra tumma slätt av, item gry blodvite i de fingrar där näst. Item huggit halvan fingren av näst tummen. Fälltes förty till 9 mkr för lytet, målsägandens egen sak, och för såråmål till 12 mkr. Item för blodviten på de 3 fingrar till 9 mkr. Item för köttsåret på högra handen till 6 mkr till 3skiftes, efter det 4 och 10 Cap Såråm.B.n.

s 8

Anders i Peplinge hade och huggit för.de Swen ett köttssår på axlen. Fälltes till 6 mkr till 3skiftes.

s 8

Erich i Skoneberg hade slagit Bencht i Hägarp ett slag över halsen. Skall böta 3 mkr sin husbonde ___ och giva målsägandenom en spann korn för sveda hans.

[Nedanstående på sidan 9 bör röra sig om ovanstående ting 1615, men kanske rör det 1612 se vidare där 5/10 1612]

s 9

... [första raden syns ej pga skada] ... uppå taga, så ville han likaväl ingalunda bekänna sig hava stulit samma kreatur, utan äntligen ville gå den före en 12 manna ed å nästa tinge. Hvilket honom för hans trägna begäran blev efterlåtit, och fäste honom efter det 19 Cap Ting.B.

s 9

Oluf i Bärge i Järsta S och Göstrings härad hade slagit ena knektahustru Anders Månssons b.d över länden ett slag, och ett över magen, av vilka slag hon blev bräckt till everdeligt lyte. Fälltes förty till 6 mkr för varje åkommo, hans husbonde välb Axell Ryning 6 mkr. Göstrings harade och hhövdinge 6 mkr, och giva henne atta daler för sin skada.

s 9

Karl i Forsa samt med sin granne Anders Nielsson ibm och Jöns i Backegården hade överfallit Joen Nielsson i Tolsta och Niels Benchtsson i Siögesta, och tillfogat Joen 4 blånader och blodvite, och Niels Bge 3 blånader. Fälltes alla samtligen till 3 mkr för varje åkommo N 21 mkr till 3skiftes.

s 10

Anno 1612 den 5 Octobris lades ett vite emellan Niels i Lilla Harg och hans granna Jöns för deras oändeliga trätor skull, att vilkendera avbrute den vänskap som de tu in för rätten gjorde, han skulle böta 40 mkr konunge härade och hhövdinge. Nu hava de genom deras förra skälord illa överträtt samma vite och ingen visste vilken rätta orsaken var. Därför avsades att båda skola utlägga samma vite, nämligen 5 dal.r vardera. Jöns i Harg böter sin husbonde välb Hans Elersson [Claesson?] och Her? Niels i Harg böter H.F.N.de härade och hhövdinge 5 dal.r.

s 10

Frälse Niels Swensson i Skorteby hade slagit Nielses hustru i Lilla Harg ett yxhammars slag. Fälltes till 3 mkr till treskiftes.

[nu fortsätter antagligen samma ting längre fram i AI:a]

s 171

Herr Erich i Wästerlösa hade huggit råde eke och sköt på sina drängar men ehuru han sitt tal föreber, så fälltes han likväl till 40 mkr efter Nyköpings stadga och hertig Johans mandat.

s 171

Niels i Härberga hade och huggit ena råå ek, och sade att han hade henne till kyrkspån nedfält, dock kunne hans enskyllan icke göra fyllest, efter han icke hade lov för sig. Fälltes till 40 mkr.

s 171, **1615 den 9 juni**, ting vid Liunga, närvarande äldre och välbördig Swen Some häradshövdingen samt häradsfogden välaktat Peder Erichsson

Nämnden

Oluf i Hultersta	Lasse Månsson i Skoneberg
Erich i Skoneberg	Måns i Wästerlösa
Peer i Drusetorp	Håkon i Gudhem
Knut i Måla	Lasse i Torpa
Amund i Gustingsbo	Niels i Skoneberg
Måns i Bracksta	Sone i Wimne

s 172

Samma dag tingsfördes Anders i Eldslösa, en backstugu karl för ett enfallt hor han hade bedrivit med en löskona Brita b.d och henne med barn rått, vilket de på båda sidor bekände. Fälltes förty efter hertig Johans stadga till 100 dal.r sin husbonde välb Erland Björsson härade och hhövd. Men alldenstund han var en barfattig karl och intet hade att böta med, bådo allerman för honom. Därför förskontes han på

sin husbondes goda behag till 30 dal.r, kongzsaken, men härade och hhövd skall han giva 15 dal.r. Över konan för.na Brita, vilken horet med honom bedrivit hade, fälltes en sådane dom, efter samma mandat och stadga, alldenstund hon slätt intet hade att böta med, att mista hud sina vid kåcken(?) och öron p.

s 172-173

Ställes för rätten Oluf i Kolestå, vilken hade slagit ihjäl Staffan Thomasson en hakeskytt i Möleby. Handelen hade sig tilldragit att Oluf kom till Staffan där han satt och drack i Skattegården, och litet där efter stötte Staffan honom i munnen, fick och honom treehädis? i håret och slogan emot golvet under sig. Då spara Oluf honom av sig och så skildes de åt. Sedan gick Staffan ut på gatua, och Oluf på andra sidan om gården. Möttes så åt dock hörde ingen dem andra något mer. Oluf gick in i Nygård och lät tvätta av sig blodet som flöt utur huvudet, gick sedan ut havandes hos sig ena yxa, och då han åter blev varse Staffan gick han in igen och satte sig på stolen. Den andre kom strax efter och sporde hustrun om hon ville giva en fattig landsknekt ena gångadriska. Hon nekade sig hava öl. Så gick han åter och fram på golvet dock utan värja, och vid han så gick upphov han ett okävens ord, som lände bönder till spott. Så steg Oluf upp med sin yxe och slog honom bak i ryggen och vid han vände sig, slog han annat slaget och drabbade honom vid tinningen. Där av han efter en månad och 3 dagar död blev. Därför kunno de tolv icke fria hans liv, efter det 2, 18 och 30 Cap Dråp.B.n. med mindre höga överheten och målsäganden det göra vilja.

s 175, **1615 den 26 oktober**, tingades vid Grimstorp övervarande välaktat Peder Erichsson häradsfogden samt Måns Jönsson greve Magni fogde. Satt och till rätta häradshövdingen själv, ädle och välbördig man Swen Some till Göthewijk.

Nämnden

Oluf i Hultersta	Måns i Westerlösa
Peer i Drusetorp	Amund i Gustingsbo
Håkon i Gudhem	Lasse i Skoneberg
Knut i Målan	Lasse i Torpa
Måns i Bragsta	Erich i Skoneberg
Sone i Wimpne	Niels Jönsson ibm

s 175-176

Samma dag tingställes Niels Jönsson i Skoneberg greve Magni landbo, för en hästa hud som han hade fäst lag för, för fyra år sedan, och den icke gånga gaat å ___ lagdom dag och stad, vilken hud var flädd av Månses häst i Dymesta, blev borto i Öiebro, och sades att Niels skulle hava henne avflagit och hemburit. Så alldenstund han icke fullbordade sin lag, som sagt är, därför fälltes han nu åt saken efter det 19 Cap Ting.B. och till 40 mkr efter det 6 Cap Tjuv.B. till 3skiftes.

s 176

Joen Peersson i Mellan Karleby hade huggit Håkon i Skoneberg tu köttssår i handina. Fälltes till 12 mkr för båda åkommorna efter det 10 Cap Såräm.B.n. Förskontes till 9 mkr till 3skiftes.

s 176

Oluf i Gothelösa hade förliden sommar huggit Per Andersson i Sya hans tummelfinger så när av. Skulle förty hava bött 12 mkr efter det 4 Cap Såräm.B.n. men efter det var till ett förmoda det fingeren skulle komma till pass igen, fälltes han för köttssår till 6 mkr ___ och hude, och förlika sig med målsäganden om hans sak särdeles.

s 176

Anders i Himmelsby fäste en 6 manna ed för Lasses bagge i Torpa, att varken han eller hans hjon hade klippt honom eller märkt, till nästa ting.

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén
Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna*
